

**CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT,  
VÁROSI BÖLCSŐDE**

**4080 HAJDÚNÁNÁS, KOSSUTH U. 19. TEL.: 06/52 381 – 624**

Ikt.sz.: GY.: 264./2014.

Mell.: 35 oldal képes melléklet

Tárgy: Beszámoló a Gyermekjóléti  
Szolgálat 2013 évi munkájáról

**HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT  
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

Hajdúnánás

Köztársaság tér 1.

**SZÓLLÁTH TIBOR ZOLTÁN**

Polgármester Úr  
részére

E. 6348/2014.

Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal	
Hajdúnánás 52.7.	
Erkezett	2014-04-15.
Szám	6189-1/2014.

Tisztelt Polgármester Úr!  
Tisztelt Képviselő- testület!

Levelem mellékleteként megküldöm további szíves felhasználás végett „az önkormányzat 2013 évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról” című napirendi ponthoz a Tisztelt Képviselő-testület áprilisi ülésére készített tájékoztatást, amely a városi szinten gyermekvédelmi funkciót ellátó vagy ahhoz szervesen kapcsolódó szervezetek előző évi munkájáról összegyűjtött tájékoztatók alapján készített összefoglalóm.

Tisztelettel:

  
Nagyné Juhász Krisztina  
intézményvezető



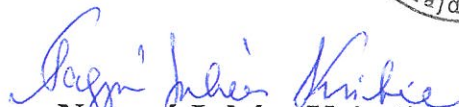
Hajdúnánás, 2014. április 07.

# Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2013-ban végzett munkájáról



Készült: Hajdúnánás, 2014.

Készítette:

  
**Nagyné Juhász Krisztina**  
intézményvezető



# BESZÁMOLÓ A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT 2013-BAN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. előírja a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatás (39.§) biztosítását, illetve a gyermekjóléti szolgálatok (40.§) működtetését.

## I. A Gyermekjóléti Szolgálat személyi és tárgyi feltételei

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 1. sz. melléklete – a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái – tartalmazzák az előírt minimum személyi állományt. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde integrált intézményén belül a Gyermekjóléti Szolgálatnál, mint szervezeti egységnél *4 fő családgondozó és 1 fő családgondozó asszisztens*, a Városi Bölcsődében *9 fő kisgyermeknevelő* látta el a feladatot. Az elmúlt évben 3 fő gyermekgondozási díjban részesült, akiknek támogatott foglalkoztatással láttuk el a feladatait. A Gyermekjóléti Szolgálatnál foglalkoztatott dolgozók szakmai végzettségüket tekintve megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

2001-től a szociális foglalkoztatással kapcsolatban kiépült továbbképzési rendszer kötelező érvénnyel teszi szükségessé a képzettségi szinthez kapcsolódó pontértékek megszerzését, amelyhez kötötten munkavégzés keretében az alkalmazottak a feladatukat elláthatják. Sikeres pályázati lehetőség révén munkavállalónként 131 000 forint összegben lehetővé vált a kötelezettség teljesítése. Intézményünknek csak az utazási költséget kell biztosítania. 5 fő vett részt a továbbképzéseken, ezáltal intézményünk 655 000 forint vissza nem térítendő támogatott forráshoz jutott.

Technikai állományunk 3 fő munkavállalóból áll, akik támogatott és közfoglalkoztatás révén végzik el a takarítás és mosás feladatait.

2013. január 03.-án átköltöztünk a Kossuth u. 19. sz. alá. Új székhelyünk akadálymentesített, az intézménybe való bejutást beton rámpa segíti a rászorulóknak részére. Minden szolgálat külön irodahelyiséggel rendelkezik, valamint közösségi tér kialakítására is sor került. Minden dolgozó számítógéppel és internet-kapcsolattal rendelkezik. Központi rendszerű nagy teljesítményű fénymásoló, nyomtató berendezés áll a munkavégzés megkönnyítésére. Vezetékes és két mobiltelefon is segíti a munkát.

2013. október 01-től a feladatellátás keretében Újtikoson és Tiszagyulaházán a Művelődési Ház épületében található helyiségben történik az ügyfelek fogadása. Alapbútorzattal, számítógéppel ellátott. A munka megkönnyítését mobiltelefon használata teszi lehetővé. A feladatellátáshoz kapcsolódóan október hónapban a munkavállaló részére irodaszerekből mindkét község tekintetében egyforma mennyiségű irodaszer került intézményünk által átadásra, amelynek kapcsán a feladatellátás zavartalanságát biztosítani tudjuk, valamint 1 db. mobiltelefon. Informatikai

eszközökből Hajdúnánás Városi Önkormányzat 1 db. laptoppal és 1 db. laptopot bocsátott rendelkezésre, amelyet szintén átadtunk a települések részére.

A működési engedélyek módosítására irányuló eljárások során bőséges, mindent átölelő ellenőrzések sora történt az intézményben szinte egész évben. Az illetékes szakértő szervek a jogszabályi háttérnek és a helyi viszonyoknak megfelelőnek találták az intézmény szakfeladatainak ellátását a működési engedélyek határozatlan időre szólóan kiállításra kerültek, amelyek azt bizonyítják, hogy az intézmény a köteleknek megfelelően működik, igyekszik mindent megtenni a lakosság jólétének biztosításáért.

## II. A szakmai feladatellátás

Városunkban az észlelő és jelzőrendszer tagjainak véleménye szerint 2013-ban a veszélyeztetett- és hátrányos helyzetű gyermekek száma eléri a településünkön élő óvodás korosztálynak a 31 %-át (2012-ben 40 %-át, 2011-ben 46 %-át), iskolás korosztálynak a 30 %-át (2012-ben 43 %-át, 2011-ben 50 %-át).

**Összesen 2013-ban az észlelő- és jelzőrendszer tagjai szerint a városunkban élő hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek 31 %-os (2012-ben 41 %-os, 2011-ben 44 %-os) arányt képviselnek. A tavalyi évhez képest 10 %-os javulás érzékelhető!**

Az elmúlt évben Hajdúnánáson a **Gyermekjóléti Szolgálat 82 család 191 gyermekét** gondozta.

Életkor szerinti megoszlásban 0-2 év közötti 10 %-uk, 3-5 év közötti 11 %-uk, 6-13 év közötti 39 %-uk, 14-17 év közötti 33 %-uk, 18 éves 7 %-uk. Nemek szerinti megoszlás szerint 47 %-uk lány, 53 %-uk fiú. Hátrányos helyzetűnek minősített 12 %-uk, halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített 88 %-uk.

**149** gyermeket gondoztunk **gyermekjóléti alapellátásban**, **22** gyermeket **védelembé vétel** keretén belül, és **19 átmeneti nevelt** gyermek vérszerinti szüleihez jártunk a gyermekek családjukba történő visszagondozása érdekében. **2** gyermeket **utógondoztunk** a gyámhivatal döntése alapján, átmeneti nevelésük nagykorúságuk előtt történő megszűnése miatt.

**Családból való kiemelés** javaslatunkra **2** esetben történt.

Az elmúlt évben felkérésre **115 db környezettanulmányt** végeztünk.

A felsorolt gondozotti létszám nem tartalmazza azon kapcsolatfelvételek és környezettanulmányok számát amelyekből nem lettek gondozott esetek.

**Gyermekjóléti alapellátás keretén belül Újtikoson 4 fő, Tiszagyulaházán 0 fő, védelembé vételen belül Újtikoson 3 fő, Tiszagyulaházán 15 fő gondozásban részesült. Átmeneti nevelt Újtikoson 4 fő, Tiszagyulaházán 1 fő volt.**

A gyermekjóléti szolgáltató feladatköre a csatlakozott községek tekintetében kiterjed:

- ügyfélfogadás tartása a községben az előre meghatározott időpontokban, szolgáltatások nyújtása, közvetítése,



- a település helyzetének felmérése,
- a település közigazgatási és közoktatási intézményeivel való kapcsolatfelvétel, valamint folyamatos kapcsolattartás.

Célunk a lakosság bizalmának elnyerése, a szolgáltatások kiépítése.

A 2013. évben a jelzőrendszer által a Gyermekjóléti Szolgálathoz **193** írásban történő problémajelzés érkezett.

- egészségügyi szolgáltatótól: 13
- átmeneti gondozást biztosítók: 3
- nevelési-oktatási intézményektől: 91
- rendőrségtől: 25
- ügyészségtől, bíróságtól: 1
- pártfogói felügyelői szolgálattól: 7
- állampolgár: 1
- kormányhivatal (gyámhivatal): 52 jelzést kaptunk.

Intézkedéseinkről **minden esetben** tájékoztatjuk a jelzésttevőket.

**A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint a következő módon alakult:**

Probléma típus	2013	2012
Anyagi	890	1078
Gyermeknevelési	403	528
Gyermek intézménybe beilleszkedési nehézség	103	114
Magatartás-, telj. zavar	265	164
Családi konfliktus	145	280
Szülői elhanyagolás	183	115
Szülők, v. család életvitele	308	459
Családon belüli bántalmazás	32	51
Fogyatékoság, retardáció	17	25
Szenvedélybetegség	27	61
<b>Összesen:</b>	<b>2 373</b>	<b>2 875</b>

A gondozott családok esetében legnagyobb számban az **anyagi** (megélhetési, lakhatási) okok miatt felmerülő problémák jelentkeztek, de a 2012-es évhez képest javulás érzékelhető, de még mindig ez a fő probléma. Minden helyi szociálpolitikai produktumot teremtő eszköz kiemelt szerepű a megélhetési gondokkal, anyagi problémákkal küzdő, szociálisan rászorult lakosság megsegítésében. Nagy számban tapasztaltunk **gyermeknevelési problémákat**, illetve sokszor szembesültünk a **gyermekek deviáns viselkedésével**. Kiemelkedően megnőtt a problémák között a **magatartás és teljesítmény zavar**. Nagyon magas az **iskolai igazolatlan hiányzások** száma, melyekről – a

jogszabály módosításnak köszönhetően – egyre több jelzést kapunk. Igen gyakoriak a **szülői elhanyagolásból** (fizikai, lelki) adódó problémák, amelyek jelentősen emelkedtek 2012-höz képest. 2013-ban a problémák kezelése terén a Gyermekjóléti Szolgálat információnyújtást 1 040 esetben, segítő beszélgetést 120 esetben, tanácsadást 148 esetben, hivatalos ügyintézését 136 esetben, családlátogatást 353 esetben 96 gyermek meglátogatásával, más szolgáltatás közvetítését 11 esetben 8 gyermek számára, első védelembé vételi tárgyaláson való részvételt 2 esetben 1 gyermek ügyében, felülvizsgálati tárgyaláson való részvételt átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekeknél 6 esetben 7 gyermek ügyében, védelembé vétel esetén 2 alkalommal 2 gyermek ügyében végeztünk. Szabadidős programok keretében 162 gyermek fordult meg nálunk. Adományozás keretében **890 gyermeknek** juttattunk támogatást. Összesen **szakmai tevékenységet 1 821 esetben 571 ellátott gyermek számára végeztünk.**

Elsődleges preventív tevékenységünk az univerzális alapellátási feladataink jelentős részét teszi ki. Ismeretterjesztés a gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, támogatási formákról, a leszakadó társadalmi csoportok integrálása. A család szociális egyensúlyának megteremtését és helyreállítását igyekszünk elérni.

A veszélyhelyzet megszüntetésének eszköze a speciális gyermekvédelmi hatósági intézkedésrendszeren keresztül a **védelembé vétel**. A családgondozó támogatja a gyermeket a veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányban történő fejlesztésében, segíti a szülőt a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a család működési zavarainak megszüntetésében. Kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást. A családgondozó a szülővel és a gyermekkel folytatott segítő kapcsolata során elkészíti a gondozási-nevelési tervet, amelynek tartalmát elfogadva végcél, hogy a szülő alkalmassá váljon és legyen hajlandó a gyermeket veszélyeztető körülmény elhárítására, a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítására. A teljesülés eredményeként a védelembé vétel megszüntetésére kerül sor.

A gyermek **nevelésbe vételét** követően a családgondozó a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást lát el. Segíti a szülő és gyermek kapcsolattartását illetve a kapcsolat helyreállítását, gyarapítja a szülők nevelési, gondozási, háztartásvezetési ismereteit, közreműködik a család lakáskörülményeinek rendezésében, annak elfogadhatóvá tételében. Emellett segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézésében illetve a szülők szociális és egyéb ellátásához való hozzájárulásában.

Szolgálatunknál a családgondozó a családjába visszahelyezett gyermekek **utógondozását** látta el. Az utógondozás célja a gyermek családjába és lakókörnyezetébe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának segítése.

Alapvető prevenciós feladatunk a gyermekvédelmi **észlelő- és jelzőrendszer** működtetése, mely lehetővé teszi mindazok együttműködését, **akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba**

**kerülnek a gyermekkel.** A jelzőrendszer tagjai: tehát a szolgáltatók, intézmények, hatóságok és személyek kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Az intézmények és a gyermekjóléti szolgálat közötti egyeztetés érdekében esetmegbeszéléseket szervezünk, tavaly **12 esetmegbeszélésre** került sor.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál nyilvántartott és vezetett dokumentációk:

- az Intézmény egészére vonatkozó, a működést biztosító és engedélyező okiratok ( alapító okirat, SZMSZ, munkaköri leírások, szakmai program) példányai intézményünkben megtalálhatók,
- a Gyermekjóléti Szolgálat megalakulása óta eltelt időszakban készült beszámolók, statisztikák, előterjesztések, szakmai anyagok, konferenciák, rendezvények összefoglalói.

A napi munka során vezetett dokumentációk:

- forgalmi napló, a családgondozót felkereső kliensek és a problémáik számát és arányát tükrözi,
- minden gondozott gyermekről vezetjük a jogszabály által előírt „ Gyermekünk védelmében” elnevezésű adatlapokat,
- a családgondozó tapasztalatairól, családlátogatásairól szükség esetén feljegyzést készít,
- a személyes gondoskodásban részesülő személyekről az ellátó intézmény nyilvántartást vezet, s ezt elektronikusan továbbítja naponta a KENYSZI rendszeren keresztül ( jelentési kötelezettség: 2012 július 01-től),
- a KSH évente kér adat szolgáltatást a Szolgálat működéséről.

A **Városi Bölcsőde** napközbeni ellátást nyújtó intézményként a következő szakmai alapelvek mentén működik:

- gondozás-nevelés egysége,
- egyéni bánásmód,
- személyi állandóság biztosítása a saját gondozónői rendszerrel,
- fontos az aktivitás, az önállóság segítésének támogatása,
- a pozitív megnyilvánulásokra való támaszkodás,
- a rendszeresség és fokozatosság elvének biztosítása.

Fő célkitűzéseink a szakmai alapelvek mentén történő működtetés és gondozás-nevelés minőségének minél magasabb szinten történő biztosítása.

4 bölcsődei csoport a Pillangó, Maci, Süni és Katica csoport működik. A bölcsődei férőhelyek feltöltése folyamatos.

2013-ban a bölcsődét igénybevevő gyermekek száma 71 fő volt. 2013 január 01-én beíratott gyermekek száma 31 fő, 2013 május 31-én 51 fő volt. Engedélyezett férőhelyek száma 50 fő. Életkor szerinti megoszlásuk: 12-23 hónapos 12 %-ban, 24-35 hónapos 60%-ban, 36 hónapos és idősebb 28 %-ban. Nemek szerinti megoszlás szerint: 49 % lány és 51 % fiú. Óvodába ment gyermekek száma 31 fő. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ingyen étkező gyermekek 10 fő, 50%-os díjkedvezményben részesülő 3 vagy több gyermekes család gyermeke 2 fő volt.

Az elmúlt év folyamán a teljesített gondozási napok száma 7 007, beíratott gyermekek napi száma éves összesítésben 10 968, nyitvatartási napok száma 251 volt.

2013. márciusától új bölcsőde orvos végezte a státusz vizsgálatokat és havonta két alkalommal a szokásos bölcsőde orvosi vizsgálatokat. Az 1 év alatti gyermekeknél havi rendszerességgel, az 1 év feletti gyermekeknél 3 havonta szükséges a vizsgálatok végzése.

A bölcsődei gondozó- nevelőmunka filozófiáját is a gyermekvédelem preventív funkciója hatja át. A gyermekek gondozása, nevelése, fejlesztése lehetőséget ad a társadalom által elvárt szülői magatartás formálására. A férőhelyfejlesztés révén nagyobb számban vehetik igénybe a szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekük napközbeni ellátására a bölcsődei szolgáltatást, lehetőséget teremtve ezzel a környezeti hátrányok kialakulásának megelőzésére, mérséklésére.

A Városi Bölcsőde szakdolgozói munkájukat heti 40 órában, délelőtti és délutáni beosztásban végzik. A kisgyermeknevelők munkarendje napi 8 óra, amelyből 7 órát közvetlen munkaterületen kötelesek eltölteni. Minden csoportban a gondozónők a szülők igényeinek megfelelően tartanak fogadóórát.

A bölcsődei alapfeladatokon kívül egyéb programokat is szerveztünk:

- februárban farsangot, ahol a gyermekek álarcot készítettek,
- április hónapban húsvét jegyében locsolóvers tanulása és piros tojás festése volt,
- május hónapban Anyák napja ünneplése filcből tulipán készítéssel,
- június 07.-én nyílt napot gyermeknappal egybekötve ünnepeltünk verseléssel, meséléssel, hangszeres muzsikával, lufi-bohóccal, ételkóstolóval és megvendégléssel,
- szeptember hónapban a Bocskai István Általános Iskola pedagógusai kedveskedtek a gyermekeknek meseolvasási hét keretén belül,
- december hónapban a mikulás látogatta meg a gyermekeket.

Városi Bölcsőde folytonosan nyitva tartó intézmény, fogadja a gyermekeket napi 12 órában. Összesen 2013-ban (március 15.-én-nemzeti ünnep, április 01.-én – húsvét, május 20.-án – pünkösd), 4 szakmai napon (április 26.-án, június 20.-án, szeptember 27.-én, november 07.-én, december 11.-én), illetve a téli szünet ideje alatt zárta be kapuit, amely minimálisnak tekinthető.



### III. Egyéb kiegészítő tevékenységeink

Az intézményünkkel kapcsolatban álló családok 50 %-a a Szociális Földprogramban, 25%-a a Startmunka programban vett részt.

A **Szociális Földprogram** alprogramjainak teljesítettsége 97 % feletti, néhány család kivételével minden család teljesítette. A családok saját maguk termelték meg a fenntartásukhoz szükséges konyhakerti növényeket. Emellett egyéb növényeket is vetettek el saját igény szerint. Átlagosan számolva egy minimálbérnek megfelelő összeggel sikerült a családi megélhetést segíteni. Az állattartási alprogram hozzájárult a családok hús- és tojás szükségletének fedezéséhez. A telet jobb életszínvonalon töltötték el, mint eddig.

A **Startmunka program** hatását a családok jövedelemszerző képességének javulásán keresztül érzékelték a szociális ellátórendszer. A 22 800 forintos foglalkoztatást helyettesítő támogatással és a segélyezési rendszerrel szemben a kétszer-háromszor annyi jövedelmet adó közfoglalkoztatási bér jelentette a problémák enyhítéséhez nyújtott eszközt. Az emberek törekedtek annak érdekében, hogy részt vehessenek a közfoglalkoztatásban, ezzel is könnyebbé váljon megélhetésük.

A Gyermekjóléti Szolgálat alaptevékenységei körében kiemelt szerepe van a prevenciós tevékenység végzésének. A gyermek anyagi veszélyeztetettsége végett soha nem teszünk javaslatot a gyermek családjából történő kiemelésére. Célunk a család optimális működésének helyreállítása, a gyermek szerető, családi környezetben történő nevelkedésének elősegítése.

**Produktív eszközként a fenti két program jelentősége az anyagi gondok enyhülése területén a hátrányos- és veszélyeztetett helyzetű családok életében kiemelt jelentőségű volt.** Gyermekvédelmi tevékenységi körünkben sikerült elérnünk, hogy az alacsony kvalifikáltságú személyek közül is minél többen regisztráltassák magukat a munkaügyi központban, így lehetővé váljon számukra a közfoglalkoztatásban való részvétel.

Március 29-én a gyermekvédelmi fórum keretében az együttműködő partnerekkel további feladatok kerültek kijelölésre, valamint a gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberek, szervezetek teljesített feladatait ismertettük. Kölcsönösen értékeltük egymás teljesítményét.

Családokat segítő egyéb speciális szolgáltatásaink:

- A nehéz helyzetben levő családok számára természetbeni segítségnyújtásként Adományházat (4080 Hajdúnánás, Dorogi u. 3.) működtet Városunk Önkormányzata, amelynek szakmai feladatait az intézmény látja el. Ruha, játék-és egyéb adományok gyűjtésével és a rászorulókhöz való eljuttatásával igyekszünk segíteni minden munkanapon napi 8 óra munkaidőben.
- Egészségügyi szűréseket szervezünk a felnőtt korosztály számára, ahol vérnyomásmérés, testsúly-, testzsír-, testtömeg-mérést, valamint vércukorszint-, koleszterinszint-, húgsavszint-mérést biztosunk térítésmentesen az érdeklődők számára az egészséges életmód preferálásával egybekötve. Évente legalább 3 alkalommal.

- EU élelmiszeradományt osztottunk 3 165 rászorult személy számára. Az élelmiszeradományt 110 fő részére Tedejre átszállítottuk a tanyagondnoki szolgálat gépjárművével és ott helyben szétosztottuk.
- Gyermeknap alkalmából 30 hátrányos helyzetű gyermeket vittünk el Debrecenbe, ahol megyeszékhelyünk nevezetességeit ismerhették meg.
- A Polgármesteri Hivatallal közösen sokadik alkalommal a nyári ingyenes szociális gyermekétkeztetést bonyolítottuk le. Az étkeztetés a nyári szünetben 49 munkanapon keresztül tartott. Mindennap két dolgozónk koordinálta a Közétkeztetési Kft. épületében az étkeztetés zavartalanságát 355 gyermek (ebből tedeji gyermek 38 fő, kiszállításra került Kft. által) számára.
- Négyszer ebben az évben fogadtuk a helyi középiskola humán szakmacsoportját, ahol „A szociális pályák világa” keretében bemutattuk intézményünk működését.
- Decemberben tizenegyedik alkalommal rendeztük meg hagyományos karácsonyi ünnepségünket, ahol 200 gyermeket sikerül megajándékozni.
- Komplex szociális és gyermekjóléti alapellátások kialakítása Hajdúnánáson” TÁMOP modellkísérleti program keretében nyújtunk kiegészítő szolgáltatásokat a lakosság részére. A törvényben előírt intézményesült alapszolgáltatások a jelenlegi integrációs lehetőségekkel sem képesek komplex módon segíteni, választ adni a lakosság összetett problémáira, szükségleteire. Alapvető célunk tehát a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatás-koordináció kialakításával, amely a településünkön élő lakosság igényeire adekvát komplex választ tud adni. Ezek megfelelő, helyi ismérvekre épülő tudás átadással, fejlesztéssel valósulhatnak meg. A szolgálat dolgozói részére a projekt működtetéséhez szükséges informatikai ismeretek elsajátítását belső képzés keretében biztosítjuk. Ezen kívül a Szolgálat dolgozói részére önismereti-és személyiségfejlesztő tréninget, valamint szupervíziót szervezünk. A pályázat keretében eddig meg nem oldott feladatot lát el intézményünk az ápolási díjban részesülő hozzátartozók részére szervezett tanácsadással, mentális és pszichológiai tanácsadást fogadóóra keretében biztosítunk a hozzánk forduló segítséget kérő személy részére, élet- és háztartásvezetési tanácsadás a Szolgálatunkkal kapcsolatban álló családok részére történik. Különös figyelemmel viseltetve önsegítő tematikus csoportfoglalkozást szervezünk szabálysértést elkövetett 20 gyermek és fiatal számára. Családi délutánok keretében a közösség építése, működtetése, a családok közötti kapcsolat megteremtése és a jól működő család mintaközvetítése valósul meg. Mozgásfejlesztő csoportos foglalkozást szervezünk audiovizuális eszközökkel 8-10 fő sérült, fogyatékos személy részére.

Igyekezettel azon munkálkodunk, hogy szociális- és gyermekvédelmi tevékenységünket a legjobb tudásunk szerint végezzük, beszámolómat az alábbi gondolattal zárom, amely mindennapjainkat is meghatározza:

*Szeretnék*

*Csak egy parányi méccsé lenni,  
mely bevilágít egy szobát –*

*Csak egy szál deszka – híddá lenni,  
mely szakadékot ível át –*

*Csak egy kanálka mézzé lenni,  
legyen az élet édesebb –*

*Csak egy segítő kézzé lenni,  
mely teszi azt, amit tehet.*

*Szent-Gály Kata*



*Nagyné Juhász Krisztina*  
Nagyné Juhász Krisztina  
intézményvezető

**CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT,  
VÁROSI BÖLCSŐDE**

*4 0 8 0 Hajdúnánás, Kossuth u. 19. sz. Tel.: (52)381-624, e-mail:csal.gyer.szolgalat@gmail.com*

**MELLÉKLET**

**Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Városi Bölcsőde által készített  
összegzés a városunkban működő észlelő- és jelzőrendszertől kapott  
gyermekvédelmi tevékenység ellátásával kapcsolatos tájékoztatók alapján  
készült**





## Gyermekvédelmi tájékoztató 2013.

### VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Városunkban 7 védőnői körzet és 2 iskolavédőnői körzet működik.

2013-ban **978** fő 0-6 éves korú gyermeket gondoztak. Ebből szociálisan fokozott gondozást igénylők száma: **4 fő**.

Várandós anyák száma: **70 fő**, ebből kiskorú várandós: **4 fő**

A családlátogatások során általuk észlelt problémák leggyakrabban: anyagi, párkapcsolati, egészségügyi, szociokulturális környezeti okokra vezethetők vissza.

Tavaly **9 alkalommal** történt jelzés a **gyermekjóléti szolgálat**hoz problémajelző adatlapon. Esetmegbeszélésen egy kolleganő vett részt.

A törvény által előírt korosztályok vizsgálata, védőoltása, minden évben megtörténik. Pályaválasztással kapcsolatban a 8. osztályosok vizsgálatánál és a munkaalkalmassági vizsgálatoknál tevékenykednek.

A védőnői szolgálat véleménye szerint munkánk eredményesebb lenne, ha a családok felé az orvosi vizsgálatok és a védőnői szolgálattal való együttműködés hangsúlyosabb szerepet kapna.

### ÓVODA

A Hajdúnánási Óvodába járó gyermekek száma 2013-ban : **536 fő** volt.

Ebből az Óvoda megítélése szerint:

- **hátrányos helyzetű: 181 fő,**
- **halmozottan hátrányos helyzetű: 37 fő,**
- **veszélyeztetett gyermek: 5 fő.**

Az óvodapedagógusok által **látogatott családok száma** 2013-ban: **108**. Az óvodába érkezés előtt általában meglátogatják az újonnan felvett gyermekek családjait.

**A kapcsolattartás a szülőkkel:** fogadóórák, szülői értekezletek, nyíltnapok, közös kirándulások, ünnepek, sportnapok alkalmával, valamint napi szinten a gyerekek érkezésekor és délutáni távozásakor, illetve a faliújságon keresztül történik.

Az Óvodában leggyakrabban tapasztalt problémák típusai a következők voltak:

Anyagi problémát: 71, egészségügyi problémát: 5, más problémátípussal pár alkalommal találkoztak.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé az Óvoda nyilvántartása szerint **1 esetben jeleztek** problémajelző adatlapon.

Az Óvoda az elmúlt évben is több alkalommal vette igénybe más szakemberek segítségét:

- fejlesztő pedagógus 29 gyermekkel foglalkozott,
- logopédus 16 gyermekkel foglalkozott,
- pszichológushoz 10 gyermeket irányítottak.

Az óvodapedagógusok a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** többségben jónak,

hatékonyak ítélik meg, bár van aki szerint kevesebb lett az együttműködési alkalmak száma.

#### **Elvárásaik a Gyermekjóléti Szolgálattól:**

- időszakos tapasztalatcsere a jelzőrendszer tagjaival, intézkedési javaslatok, tapasztalatok, módszerek gyűjtése céljából.

#### **Az Óvodában nyilvántartott hátrányos-, illetve veszélyeztetett helyzetű gyerekekre vonatkozó számadatok:**

	<b>1.sz. Óvoda</b>	<b>2. sz. Óvoda</b>	<b>Napsugár Óvoda</b>	<b>7. sz. Óvoda</b>	<b>Eszterlánc Óvoda</b>	<b>Református Óvoda</b>	<b>Hétszínv. Óvoda</b>	<b>Össz.</b>
Óvodába járó gyerekek száma	72 fő	53 fő	63 fő	126 fő	102 fő	98 fő	26 fő	<b>540 fő</b>
Óvoda megítélése szerint <b>hátrányos helyzetű:</b>	16 fő	30 fő	28 fő	53 fő	42 fő	5 fő	8 fő	<b>182fő</b>
<b>Halmazottan hátrányos h:</b>		1 fő			5 fő	31 fő		<b>37 fő</b>
Óvoda megítélése szerint <b>veszélyeztetett:</b>	----	----	5 fő	----	----	----	----	<b>5 fő</b>

**Jelentős, hogy a megítélés szerinti hátrányos helyzetű gyermekek száma (182), az óvodai összlétszám (540) csaknem 34 %-át teszi ki! Az elmúlt évben jelzett adatok alapján ez az érték 40 %-os volt.**

Az Óvoda összesen 5 gyermeket ítélt meg veszélyeztetett helyzetűnek. Ősszel – szokás szerint – megküldtük az intézményeknek, azon hozzájuk járó gyerekekről szóló listát, akiket veszélyeztetettség miatt gondozunk. Ez az óvodák esetében **23** gyermekjóléti alapellátásban gondozott gyermek nevét tartalmazta.

## **ISKOLÁK**

### **Általános iskola**

Az elmúlt évben, Hajdúnánás általános iskolájába járó gyermekek száma: **1413 fő** volt. Ebből alsó tagozatos: **698 fő**, felső tagozatos: **715 fő**.

Az iskola megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 728 fő,**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 25 fő,**
- **magántanulók száma a városban: 25 fő,**
- **napközis és tanulószobai foglalkozáson részt vevő tanulók száma: 1134 fő.**

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást **618** fő kapott,
- tankönyvtámogatásban összesen **1286** fő általános iskolás gyermek részesült a városban.

**A kapcsolattartás a szülőkkel:** szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, iskolai-, osztály rendezvények, egyéni elbeszélgetések, esetmegbeszélések, családlátogatások alkalmával, valamint a tájékoztató- és üzenő füzetben, plakátokon és iskolai újságon keresztül történik.

Az általános iskolában leggyakrabban tapasztalt problémák:

- anyagi problémák, környezeti, egészségi, jogi, párkapcsolati problémák,
- igazolatlan hiányzás, iskolakerülés,
- házirend megszegése,
- dohányzás.

2013-ban is több alkalommal vette igénybe az általános iskola más szakemberek segítségét:

- fejlesztő pedagógus **128** gyermekkel foglalkozott,
- pszichológushoz **16** főt irányítottak,
- gyógypedagógushoz **20** gyermeknek kellett mennie.

**A Gyermekjóléti Szolgálat felé az általános iskola 11, a jegyzőhöz 2, míg a kormányhivatal felé 4 esetben jelzett.**

Az általános iskola pedagógusai a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** többségükben jónak ítélik meg. Segítőkészek, partnerek a különböző problémák megoldásában.

**Elvárásaik a Gyermekjóléti Szolgálattól:**

- az alapellátásban és védelembe vett tanulók családgondozói látogassanak el az iskolába 1-1 tanórára vagy egy napközis foglalkozásra, hogy ebben a helyzetben is lássák az érintett gyerekeket,
- a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról visszajelzéseket és információkat kérnének.

## **Középiskola**

Hajdúnánás középiskolájába járó tanulók száma: **1092 fő** volt.

Az iskola megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 333 fő,**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 4 fő,**
- **magántanulók száma: 4 fő.**

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást **38** fő kapott,
- tankönyvtámogatásban összesen **418** fő középiskolás részesült a városban.

A középiskolában leggyakrabban tapasztalt problémák:

Még mindig a legnagyobb probléma az iskolában a hiányzások száma. Vannak rendszeresen hiányzó tanulók akikkel a szülő sem tud mit kezdeni, de vannak olyan diákok akik csak egy-egy

óráról hiányoznak az esetleges számonkérés miatt. A tanulók egy része alul motivált, ami rányomja bélyegét teljesítményükre. A szülők egy része nem érdeklődik gyermeke felől. Hiányzik a szülő-gyermek közötti harmonikus kapcsolat.

**A kapcsolattartás a szülőkkel:** telefonon, levélben, illetve szülői értekezletek, fogadóórák, iskolai-és osztály rendezvények, egyéni elbeszélgetések alkalmával, valamint az ellenőrző könyvbe történő beírás és levél útján történik.

**A Gyermekjóléti Szolgálat felé a középiskolák 112 esetben, a gyámhivatalhoz 18 esetben, a kormányhivatalhoz 35 esetben jeleztek.**

A tavalyi évben a szakemberek segítségének igénybe vétele a következőképpen alakult:

- pszichológushoz pár diákot kellett irányítani,
- pedagógiai szakszolgálathoz 5 tanulót küldtek.

A középiskola a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** csak pozitívan ítéli meg. Bármilyen probléma adódik, azonnal tájékoztatással él a Gyermekjóléti Szolgálat az intézmény felé és ez visszafele is kölcsönös. A problémákat közösen, gyorsan próbáljuk megoldani.

Az iskolák tájékoztatói szerint sehol nem foglalkoztatnak szabadidő szervezőt, viszont gyermek és ifjúságvédelmi felelős minden intézményben van. Óraszámuk tagiskolánként változó.

**Az iskolákban nyilvántartott hátrányos-, illetve veszélyeztetett helyzetű tanulókra vonatkozó  
számadatok:**

	<b>Iskola u. Int.Egys.</b>	<b>Óvoda u. Int.Egys.</b>	<b>Polgári u. Int. Egys.</b>	<b>Baross u. Int. Egys.</b>	<b>Ref. Ált. Isk.</b>	<b>Kőrösi Cs. S. Gimn. és Szki.</b>	<b>Össz:</b>
Tanulók létszáma	319 fő	339 fő	349 fő	187 fő	219 fő	1092 fő	<b>2505 fő</b>
Alsó tagozatos	309 fő	-----	177 fő	84 fő	128 fő	-----	<b>698 fő</b>
Felső tagozat	10 fő	339 fő	172 fő	103 fő	91 fő	-----	<b>715 fő</b>
<b>Hátrányos helyzetű</b>	-----	128 fő	87 fő	71 fő	108 fő	333 fő	<b>728 fő</b>
<b>Veszélyez- tetett</b>	1 fő	2 fő	1 fő	-----	17 fő	4 fő	<b>25 fő</b>
Magán- tanuló	4 fő	5 fő	4 fő	5 fő	-----	4 fő	<b>22 fő</b>



A megítélés szerinti **hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek száma (728+25) a tanulói összlétszám 30%-át teszi ki!**

Itt is kiemelendő, hogy tanév elején csak a veszélyeztetettség szerint az iskoláknak összesen **80 fő** hozzájuk járó gyermekről szóló listát küldtünk, akiket veszélyeztetettség miatt gondozunk.

## **GYERMEKGYÓGYÁSZ SZAKORVOSOK**

Tájékoztatásuk szerint a gyermek páciensek egészségügyi helyzete átlagos az országos adatokhoz mérten. Az elmúlt évben **5 922 – 7 876 gyermekkorú jelentkezett vizsgálatokra orvosonként.**

Fertőzéssel összefüggő a napi forgalom nagy része (influenza, légúti-, gyomor-, és bélrendszeri fertőzések). Sajnos folyamatosan emelkedik a túlsúlyos gyermekek száma. A szülők nem tartják betegséghez vezető ténynek az elhízást. A helytelen táplálás már kisdéd korban elkezdődik.

2013-ban a gyermekorvosok összesen **1** esetben jeleztek a Gyermekjóléti Szolgálathoz. Esetmegbeszélésen **2** alkalommal 1 orvos vett részt.

A gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését megfelelőnek ítélték meg.

Egyes vélemény szerint a gyermekek helyzetének javítása érdekében több lehetőséget kellene teremteni a nem versenyszerű sportolásra is. A túlsúlyos gyermekek részére külön sportolási lehetőség biztosítását. A gyermekek jogait és érdekeit jobban be kellene tartani, mert ez növeli az esélyegyenlőséget felnőttkorban.

## **RENDŐRSÉG**

Veszélyeztetett kiskorú észlelése során 2013-ban is adatlapokat állított ki a rendőrség a Gyermekjóléti Szolgálat számára.

A kiskorúak által elkövetett jogsértések, az elmúlt évben a következőképpen alakultak:

	Gyermekkorúak által elkövetett	Fiatalkorúak által elkövetett
Szabálysértés	Nincs adat	Nincs adat
Vétség	1	12
Büntett	3	3

A **szabálysértések** miatt jellemzően a KRESZ szabályok (engedély nélküli vezetés) be nem tartása miatt indultak eljárások fiatalkorúak ellen.

**Bűnügyekben** jellemzően vagyon elleni vétségek miatt indultak eljárások fiatalkorúak ellen. Az elmúlt évben lopás miatt 2, garázdaság miatt 7, testi sértés miatt 1, zaklatás miatt 1, közokirat-hamisítás miatt 2, magánokirat-hamisítás miatt 1, orgazdaság miatt 1 esetben fejeztek be eljárást fiatalkorú személyek ellen.

Gyermekkorú ellen 2 esetben testi sértés, 1 esetben szemérem elleni erőszak és 1 esetben rongálás miatt indult eljárás.

Tavaly Hajdúnánáson eltűnés miatt összesen 6 fiatalkorú személyt köröztek, akik közül 3 fő családban él, 3 fő intézeti nevelt.

**Gyermekkorúak sérelmére elkövetett szabálysértés nem volt.** Viszont volt vétségnek minősülő 1

tartás elmulasztás, 1 könnyű testi sértés, 2 lopás, valamint büntettnék minősülő 1 kiskorú veszélyeztetés, 1 testi sértés, és 1 szemérem elleni erőszak.

**Családon belüli erőszak** kapcsán tett intézkedéseik általában a szülők italozó életmódja következtében – a gyermek előtt zajló – egymás közötti veszekedések miatt történtek. Ritkábban fordult elő a gyermekek bántalmazása. A szülők magatartása gyakran veszélyezteti a gyermekek ellátását, megfelelő testi és szellemi nevelését.

**Kábítószerrel visszaélés** miatt fiatalkorú ellen nem indult eljárás. Ebben a bűncselekmény kategóriában igen magas a látencia, ami miatt pontos képet nehéz megállapítani. A Rendőrség tapasztalata szerint térségünkben sajnos egyre jellemzőbb a kábítószer fogyasztás.

**Bűnmegelőzés** céljából a Rendőrség a média útján tájékoztatja a lakosságot a területünkön előforduló bűncselekményekről. Kiskorúak célzott felvilágosítására osztályfőnöki órák keretében kerül sor.

Az elmúlt évben a gyermekjóléti szolgálat felé **20** esetben küldték meg az adatlapot.

A rendőrség 2013-ban nem vett részt jelzőrendszeri esetmegbeszélésen és gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen sem.

A Rendőrség észrevétele:

Mindennapi munkájuk során elsősorban veszekedések kapcsán találkoznak kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök azonban elég szűkösek ebben a tárgykörben. Bűncselekmény vagy szabálysértés esetén természetesen mindig megindítják a szükséges eljárásokat, de intézkedni csak a törvények szabta keretek között tudnak. Szükség szerint tájékoztatják a sértett felet, hogy milyen civil szervezethez vagy más hatósághoz fordulhat kiskorú gyermeke védelmében.

## **JEGYZŐ**

Az elmúlt év értékeléséhez ki kell emelni a gyermekvédelmi munkát érintő jelentős jogszabályi változásokat. 2013. január 1. napjával állt fel a Hajdúnánási Járási Hivatal, ahová több jegyzői hatáskörbe tartozó ellátás került áthelyezésre. A települési önkormányzatok jegyzői hatáskörébe az alábbi ellátások maradtak:

- gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot.

Évente kb. 30-50 db közé tehető a bíróságok által kért környezettanulmányok száma.

A gyermekek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága** évről évre csökken, ez valószínűleg a gyermeklétszám csökkenéséből adódik. 2010-ben 1749, 2011-ben 1809, 2012-ben 1490 és a tavalyi évben **1 359 a jogosult gyermek.**

Lényeges változás, hogy a hatóság a határozat egy példányát elküldi a gyermek étkeztetését biztosító intézménynek.

2013. szeptember 1-jétől alapjaiban módosult a hátrányos, valamint a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó jogszabályi előírás. Egy hármas feltétel rendszer került bevezetésre, melyből egy fennállása esetén hátrányos helyzetről kettő vagy mindhárom feltétel teljesülése esetén halmozottan hátrányos helyzetű a gyermek. A 2H/3H nyilvántartás vezetése a jegyző hatáskörébe tartozik.

**2013. január 31-ei adatszolgáltatás szerint hátrányos helyzetű 1 298, míg a halmozottan hátrányos 321 gyermek. Ezek az adatok 2013. október 31-ére 1 098 és 341-re változtak.**

**Óvodáztatási támogatás** 2013-ban 31 támogatási esetben 330 000 Ft. összegű támogatásban részesültek a jogosultak.

**Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás** 2013-ban 263 támogatott esetben 3.500.000 Ft értékű támogatást nyújtottak. Ezen felül közel 1 000 000 Ft. értékben támogatják a Tedejen óvodába járó gyermekek utazási költségét. A helyben tanuló iskolások bérletét két esetben támogatják évente.

Tapasztalataik: a szülőknek komoly anyagi terhet jelent gyermekeik beiskolázása., illetve betegség esetén a gyógyszerek kiváltása. Környezettanulmány készítése során pedig tapasztalták a jövedelem és az életszínvonal ellentmondásait. Azzal is találkozhatnak, hogy a szép otthonok lakói gyakran jelentős hitel és rezszi lemaradással rendelkeznek.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal, mint általános **SZABÁLYSÉRTÉSI HATÓSÁG**

A 2013. évben a szabálysértési eljárások során 9 esetben került sor a Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére.

A szolgálat által szervezett esetmegbeszélésen 1 alkalommal vettek részt.

A gyermekeket érintő, veszélyeztetettséget jelentő problémák közül évek óta először csökkenést mutat a tanköteles fiatakorúak által elkövetett igazolatlan iskolai hiányzások száma. E szabálysértés alanya a szülő ha a tanköteles gyermeke igazolatlanul a jogszabályban meghatározott 30 óránál többet mulaszt.

A szabálysértési éves statisztikák alapján a veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra és a szabálysértést elkövetett fiatalokra is.

Véleményük szerint a gyermekeket veszélyeztető tényezők csökkenéséhez, illetve megszüntetéséhez szükség van a jelzőrendszer tagjainak folyamatos együttműködésére, a gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység erősítésére, végső esetben a gyámhatóság beavatkozására is.

## **JÁRÁSI GYÁMHIVATAL**

A gyámügyi igazgatás, gyermekvédelem területén alapvető változást eredményezett a közigazgatás reformjának keretében 2013. január 1-én létrejött járási rendszer. A megyénkben 10 járás alakult 20 gyámhivatal helyébe.

**Az adatok járási szintű tevékenységet tartalmaznak:**

A járási gyámhivatalban **iktatott ügyek száma** míg 2012-ben 1 638, addig 2013-ban **3 946** volt.

Az **elsőfokú határozatok** száma 2012-ben 617, a 2013-as évben **1 111** volt.

**Ideiglenes hatályú elhelyezések** és az azt követő döntés **19** gyermeket érintett, ebből 15 kiskorút nevelőszülőnél, 1 kiskorút harmadik személynél, 1 gyermeket pedig gyermekotthonban helyeztek el, 13 fő átmeneti nevelésben maradt, 6 fő esetén családba fogadással került sor az átmeneti nevelés megszüntetésére. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 9, ebből 6 esetben a gyámhivatal által, míg 3 esetben más szerv által történt az ideiglenes hatályú elhelyezés.

**Átmeneti és tartós nevelésben** a 2013-as évben 61 fő, ebből 5 fő tartósan nevelt.

**Utógondozói ellátás** a 2013-as évben 18 alkalommal történt.

**Családi jogállás rendezése** 23 kiskorú esetében történt.

**16. életévet betöltött fiatal házasságkötését** 1 alkalommal engedélyezte.

6 esetben engedélyezte a **szülői ház elhagyását** és a családba fogadást.

Gyermek veszélyeztetése, tartós mulasztása, illetve a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt 1 esetben történt feljelentés.

**Gyermektartásdíj megelőlegezésére** 38 esetben került sor.

**Otthonteremtési támogatás** iránti kérelmek száma 8 db volt.

**Kapcsolattartási ügyek száma** 11 volt. Egyezséggel befejezett ügyek száma 5, végrehajtási cselekményekre 6 esetben került sor.

**A védelembe vétel** 2013. január 1-től gyámhivatali hatáskör, amely ügyek száma 2013-ban 46 volt.

Az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése, valamint az arra irányuló figyelmeztetési ügyek száma 2013-ban 46 volt.

Javaslatuk a jövőre vonatkozóan: A jelzőrendszer tagjainak rendszeres találkozója, szorosabb együttműködése továbbra is, a hatékonyság növelése érdekében. Több esetmegbeszélés, akár esetkonferencia, akár szakmaközi megbeszélések formájában, melynek összehívását a jelzőrendszer bármely tagja kezdeményezheti a Gyermekjóléti Szolgálatnál.

**Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek az egész éves munkáját, szíves együttműködését és figyelmét.**

  
Nagyné Juhász Krisztina  
intézményvezető





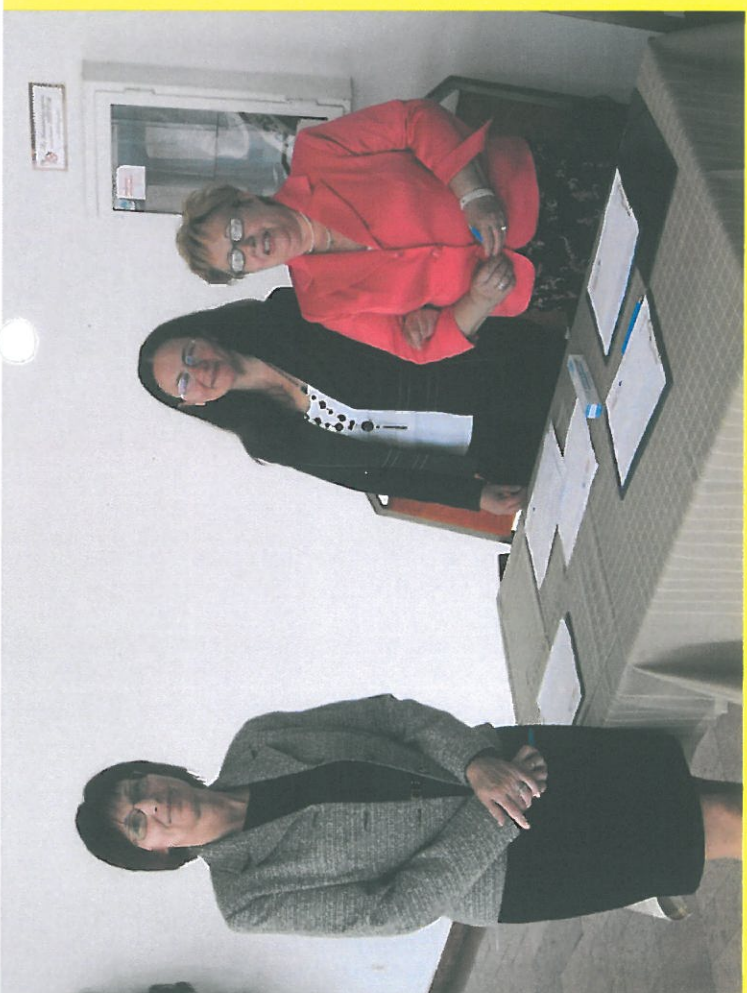
**Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,  
Városi Bölcsőde tevékenysége  
2013**













# Szociális földprogram







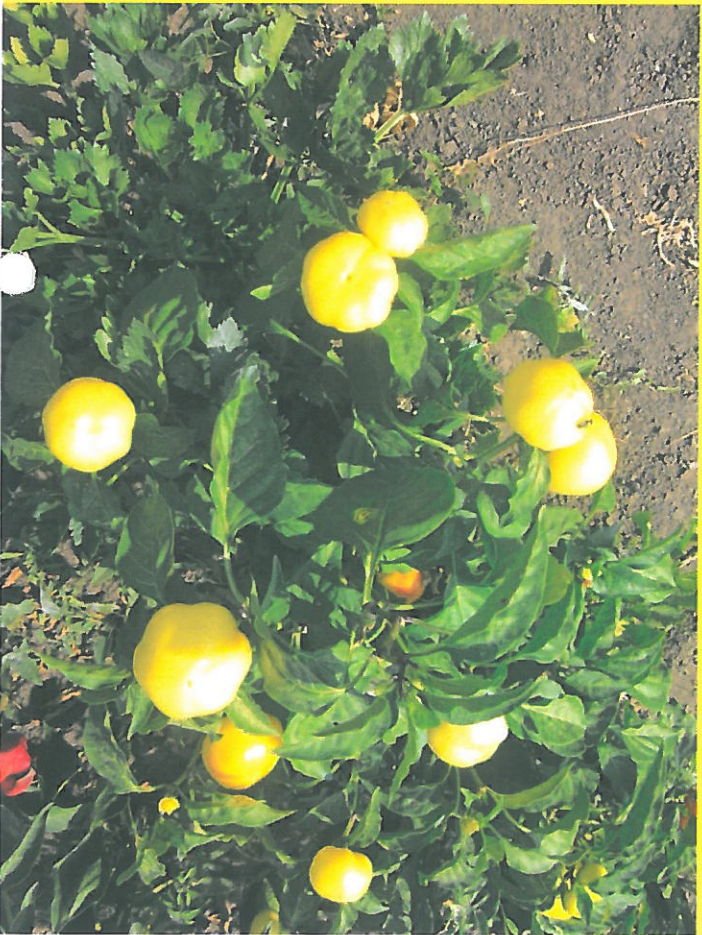
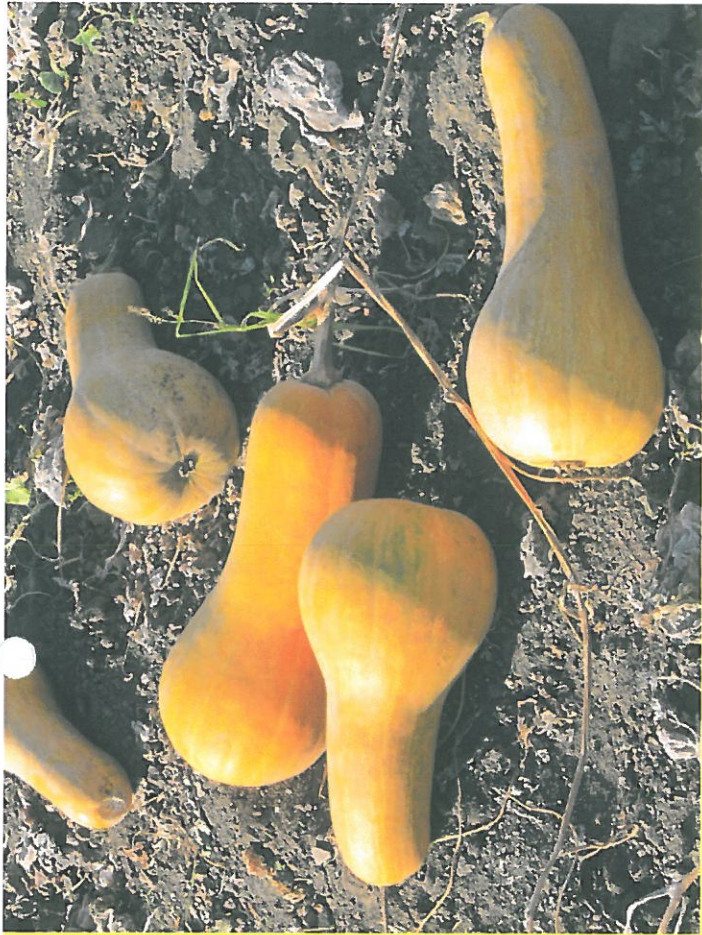














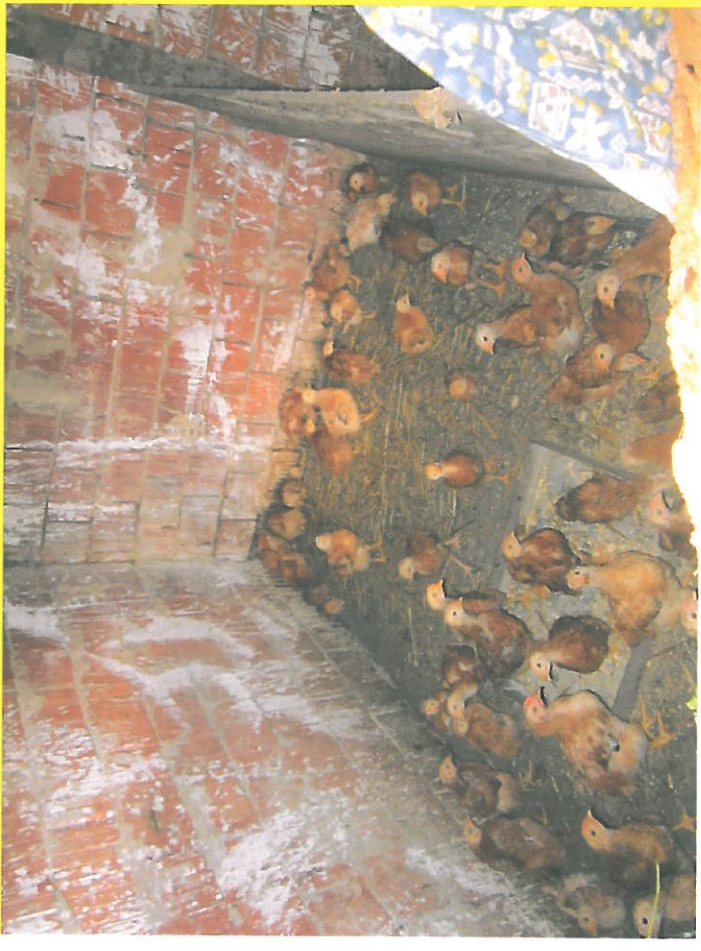
# Előnevelt csirke osztás













# Kirándulások



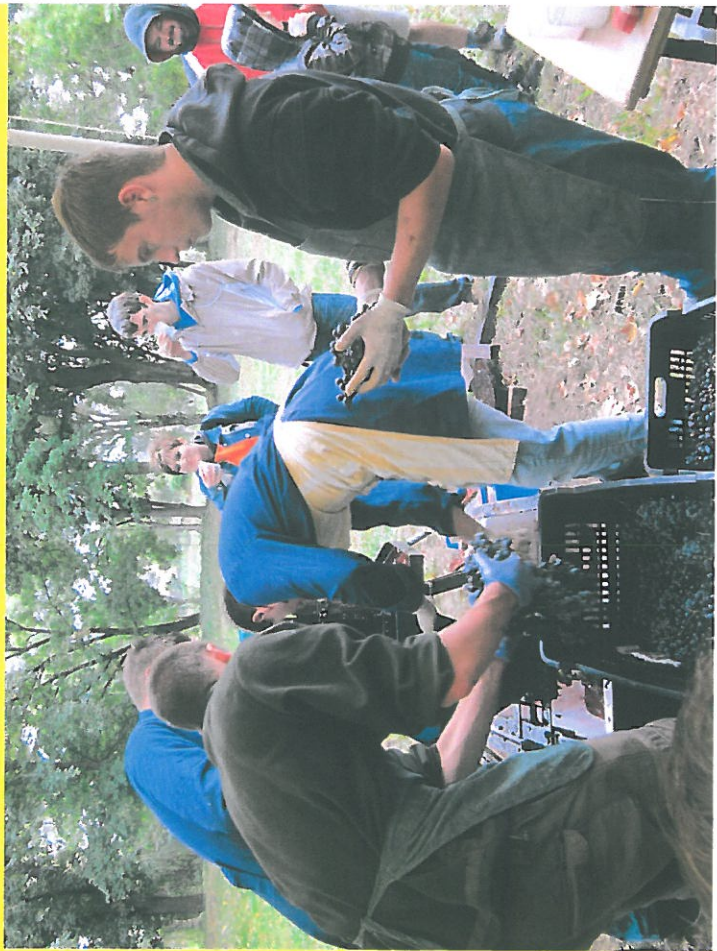










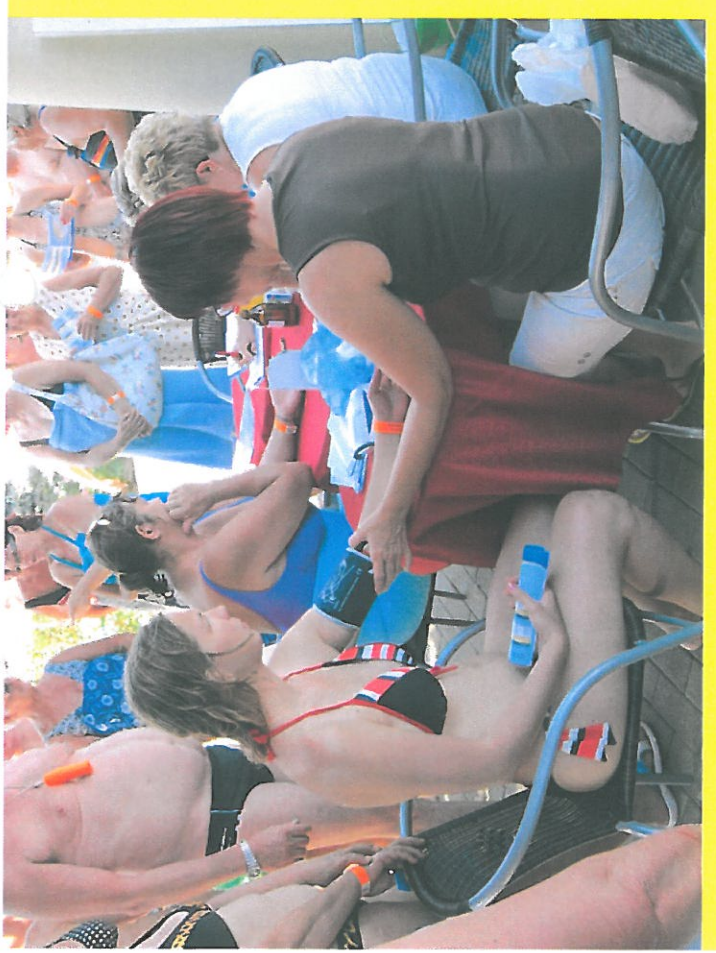
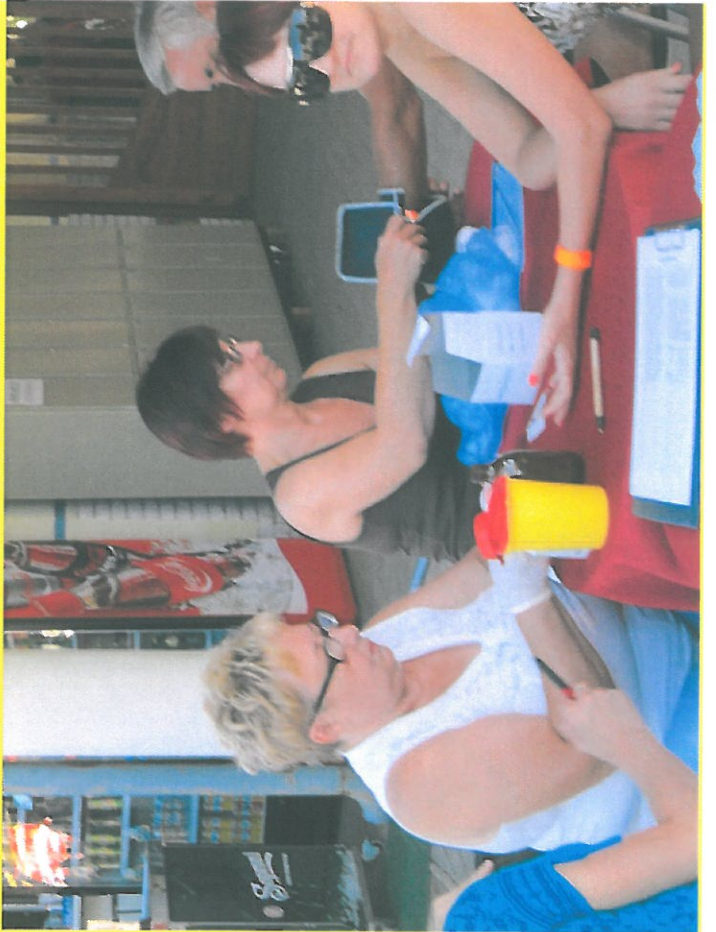




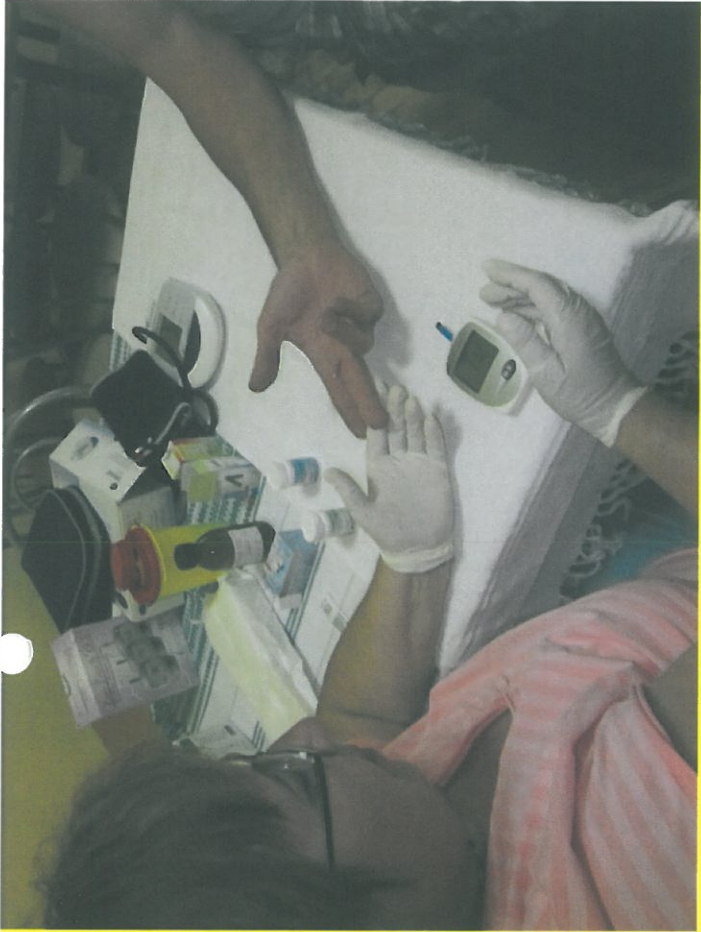
# Egészségnapok













# Családi szabadidős programok



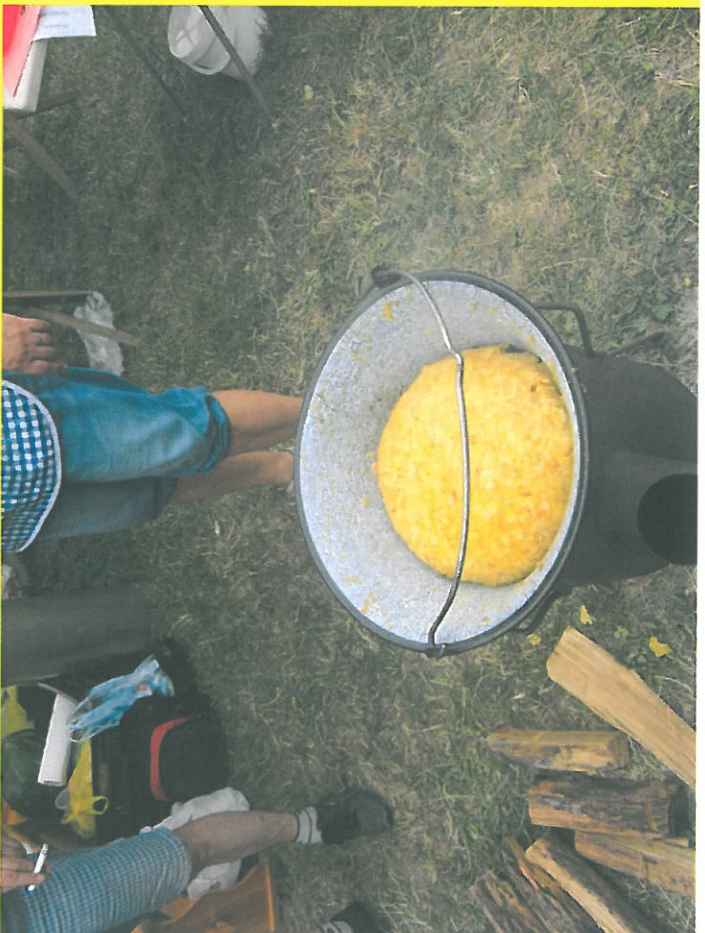








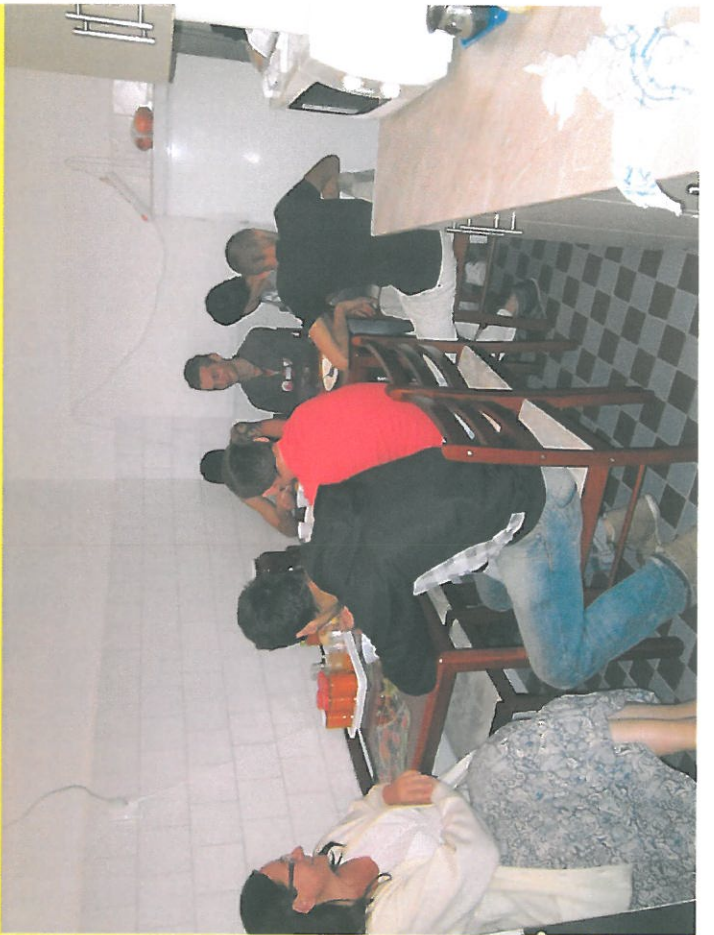




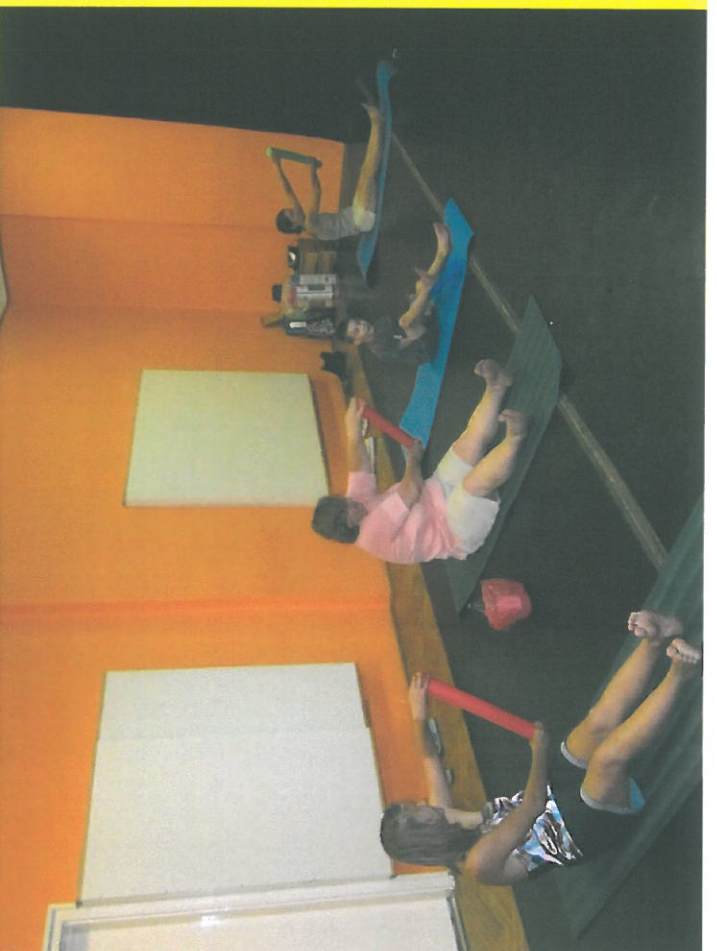














# Tanyagondnoki fórum









# Városi Bölcsőde





















# Adományosztás









